

Затверджую
Заступник директора
З навчальної роботи
Т.В.Боженко
«___» _____ 20___ р

Перелік
практичних навичок до екзамену з навчальної дисципліни «Анатомія людини»
для студентів 2-го курсу
за спеціальністю: 5.12010101 «Лікувальна справа».

№ з/п	Назва практичної навички
1.	Визначення на гістологічних препаратах основних видів тканин та їх структурних особливостей.
2.	Визначення видів кісток та частин скелета до яких вони належать.
3.	Визначення хребців різних відділів хребта за особливостями їх будови.
4	Промацування на людині та визначення на скелеті: остистих відростків хребців, фізіологічних вигинів хребта, кута груднини, міжребрових просторів, підгрудинного кута.
5	Визначення відділів довгих трубчастих кісток.
6	Визначення кісток, що утворюють великий та малий таз, межі між великим і малим тазом, верхнього та нижнього отворів таза.
7	Демонстрування на скелеті статевих відмінностей таза.
8	Визначення на скелеті та промацування на людині клубового гребеня, верхньої передньої клубової ості, сідничного горба, великого вертлюга стегнової кістки, надколінка, при середньої та бічної кісточок.
9	Визначення за допомогою газоміра на скелеті та на людині основних розмірів таза.
10	Промацування на людині та визначення на скелеті ключиці, ості лопатки, над остьовою, під остьовою ямок, бічного та нижнього кута лопатки, при середнього та бічного над виростків плечової кістки та її ліктьового відростка, нижнього кінця променевої кістки, п'ясткових кісток пальців.
11	Визначення на скелеті та на рентгенограмах особливостей будови суглобів та неперервних з'єднань кісток осового та додаткового скелета.
12	Визначення на скелеті та на рентгенограмах відділів черепа, кісток лицьового та мозкового черепа, склепіння та основи черепа, орбіти, кісткової носової порожнини, виличної дуги.
13	Промацування на людині та визначення на скелеті: надбрівних дуг, лобових та тім'яних горбів, виличної дуги, скроневої ямки, коміркових відростків верхньої та нижньої щелепи, кута нижньої щелепи, її підборідного виступу, скронево-нижньощелепного суглобу
14	Визначення швів черепа та місць розташування тім'ячок.
15	Визначення на рентгенограмах повітроносних при носових пазух та кісток.
16	Визначення за місцем розташування основних груп м'язів людини та топографічних утворень, що мають значення для практичної медицини.
17	Промацування поверхневих жувальних м'язів, грудино-ключично-соскоподібного м'яза, м'язів черевного преса.
18	Вирішення практичних завдань щодо функцій та основних рухів у суглобах.
19	Визначення на муляжі та скелеті верхньої та нижньої меж спинного мозку.
20	Визначення на муляжах основних структурних утворів зовнішньої та внутрішньої будови спинного мозку.
21	Визначення на муляжах виходу гілок шийного, плечового, поперекового та крижового сплетень.
22	Визначення на муляжах особливостей оболонки головного мозку, оболонки спинного мозку та просторів між ними.
23	Визначення на скелеті місць виходу корінців спинного мозку та місць проходження міжребрових нервів.
24	Визначення на моделях і препаратах головного мозку його відділів, часток, основних ядер, зовнішньої та внутрішньої капсул, основних борозен та звивин.
25	Визначення на муляжі головного мозку та на черепі місць виходу черепних нервів та їх основних гілок.
26	Вирішення проблемних та ситуаційних завдань з іннервації тіла людини, автономної

	частини периферійної нервової системи, функціональних зон кори півкуль великого мозку.
27	Визначення на муляжі органів травної системи і, їх відділів, особливостей будови, топографії.
28	Вирішення практичних завдань про будову травної системи.
29	Визначення відділів, особливостей будови, топографії органів дихальної системи, їх проекції на скелеті.
30	Визначення на скелеті меж серця та проекції клапанів серця.
31	Знаходження місць пульсації артерій: спільної сонної, лицевої, поверхневої скроневої, підключичної, ліктьової, стегнової, тильної артерії стопи.
32	Знаходження серединної вени ліктя для внутрішньовенних ін'єкцій.
33	Визначення на муляжі топографії нирок та проекції їх на скелет.
34	Демонстрування на муляжі відділів чоловічого сечівника від зовнішнього до внутрішнього вічка.
35	Демонстрування на муляжі сім'яного канатика та його розміщення.
36	Визначення на муляжі відділів матки, шарів її стінки, частини шийки матки, каналу шийки матки, особливостей будови шийки матки до пологів та після них.
37	Визначення на муляжі взаємного розміщення органів малого таза в жінки, нормального положення матки, міхурові-маткової та прямо-кишково-маткової заглибин, частин склепіння піхви.
38	Визначення на черепі та муляжі розміщення очного яблука, зорового нерва, зовнішніх м'язів очного яблука
39	Демонстрування на муляжі структурних утворів шкіри. Визначення місць для підшкірного введення лікарських речовин.

Викладач: Титаренко А.М.

Розглянуто
На засіданні ЦМК природничо-
наукових дисциплін
Протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р
Голова ЦМК _____ Т.П.Клименко